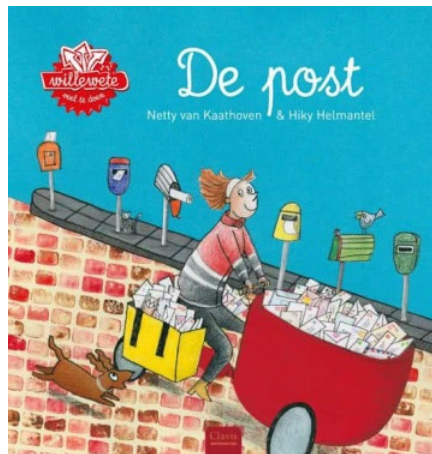

Success for All

N E D E R L A N D

Leerkrachthandleiding E4 Informatief

Les 1 – 5 : 'De post'

Inhoudsopgave

Overzicht 'De post'	4
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	5
Les 1.....	8
Les 2.....	12
Les 3.....	14
Les 4.....	16
Les 5.....	18
Antwoorden bij de ideeënboom	21
Antwoorden kopieerbladen	23
Kopieerbladen	27

Overzicht 'De post'

Les	1-5
Boek	'De post' Netty van Kaathoven Blz. 1 t/m 22
Woordenschat	de post de envelop de postcode het huisnummer de gleuf de rolcontainer de chauffeur het centrum sorteren de streepjescode eenzelfde het kantoor
Facultatief: Technisch lezen op woordniveau	Woordcategorie: Woorden met met -be-, -ge- of -ver- in het midden. Vloeiend lezen: Lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.
Schrijfopdrachten	Correspondentie: Leerlingen schrijven aan de hand van geschreven instructies een kaart en kunnen deze op de juiste manier adresseren.
Toetsopdrachten	Begrijpend lezen: 3 meerkeuze, 1 open Woordenschat: 4 meerkeuze, 1 open

Toets: Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'De post' - Netty van Kaatheuvel.

Weet jij wat er gebeurt met je brief als je die op de post doet? Wie komt hem dan halen? En waar gaat je brief naartoe? Dit boek geeft antwoord op al je vragen over de post. Wie werkt er allemaal?

En wat doen die mensen precies? Je vindt in dit boek ook een vrolijk versje, een leuke knutselopdracht, een grote uitklappagina en een miniquiz, zodat je een echte postexpert wordt!

De lesdoelen van les 1-5:

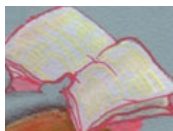
'De post' - Netty van Kaatheuvel	
Technisch en vloeiend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen de verhaallijnen herkennen en volgen. - De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.
Opdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen verbreden en verdiepen hun woordkennis. - De leerlingen hanteren strategieën voor het afleiden van woordbetekenissen en het onthouden van woorden. - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze woorden verduidelijken a.d.h.v. raadsels.
Begrijpend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen het verhaal voorspellen op basis van de titel en plaatjes. - De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten met behulp van de ideeënboom. - De leerlingen kunnen informatie uit de tekst in eigen woorden weergeven.
Woordcategorie: (facultatief)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen woorden met –be-, -ge- of –ver- in het midden correct en vloeiend lezen.
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen aan de hand van geschreven instructies een kaart maken en op de juiste manier adresseren.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 1-5):

- Leg de teambakjes, de nieuwe woordmuur en de teamlijsten klaar (les 1).
- Zet het digibordschema* klaar (les 1-5).
- Leg het kopieerblad woordenschat* klaar (les 3).
- Leg de toetsboekjes en logboekjes klaar (les 4).
- Leg het kopieerblad schrijfoopdracht* klaar (les 5).
- Leg het registratieformulier 'vloeiend lezen'* klaar.

* Zie site: http://successforall-nederland.nl/?page_id=336

Les	Woorden v.d. week	Blz.	Betekenis
1.	de post	intro	<i>Alles wat via de brievenbus wordt bezorgd zoals brieven en kaarten.</i>
1.	de envelop	intro	<i>Zakje van papier om een brief of een kaart in te doen.</i>
1.	de postcode	een kaart	<i>Een code van vier cijfers en twee letters die hoort bij de plek waar je woont.</i>
1.	het huisnummer	een kaart	<i>Een nummer op een huis waaraan je kunt zien hoeveelste huis het in de straat is.</i>
2.	de gleuf	de brievenbus	<i>Lange smalle opening.</i>
2.	de rolcontainer	verdeelcentrum	<i>Verrijdbare kooi waarin men goederen kan opslaan en vervoeren.</i>
2.	de chauffeur	verdeelcentrum	<i>Bestuurder van een voertuig.</i>
2.	het centrum	verdeelcentrum	<i>De plek in het midden van iets.</i>
3.	sorteren	sorteercentrum	<i>Uitzoeken en bij elkaar leggen wat bij elkaar hoort.</i>
3.	de streepjescode	sorteercentrum	<i>Opeenvolging van lijntjes die door een scanner gelezen kan worden.</i>
3.	eenzelfde	post op reis	<i>Een soortgelijke/ een dergelijke/ hetzelfde.</i>
3.	het kantoor	de brievenbus	<i>Een gebouw waar aan bureaus wordt gewerkt.</i>

Les 1

- Samenwerk vaardigheid:** - Door de groep te bepalen.
- Lesdoel:** - De leerlingen kunnen voorspellen wat voor soort boek ze gaan lezen.
- Materialen:** - De post, blz. 1 t/m 4, 21 en 22 (intro/een kaart in een envelop/een tas vol post)
- werkschrift, woorden van de week, klaaropdracht les 1
- woordmuur

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- tip** *Voordat u begint met de introductie van het nieuwe boek, blik dan eerst terug op het voorgaande boek.*
“In de vorige les hebben we het boek ‘...’ uitgelezen. Deze week lezen we een nieuw boek. Het boek ‘De post’, geschreven door Netty van Kaathoven.”

SAMENWERKVAARDIGHEID

- tip** “Vandaag bepalen we aan welke samenwerkvaardigheid we deze week gaan werken. We hebben de afgelopen weken veel geoefend met alle samenwerkvaardigheden. Misschien is er nog een vaardigheid waarvan we vinden dat we daar nog wat meer mee moeten oefenen. Bespreek in je team welke vaardigheid dat kan zijn.”
Lees eventueel de samenwerkvaardigheden nog een keer voor.
- tip** **Geef tijd voor de opdracht en laat elk team zijn keuze vertellen. Kies voor de vaardigheid die het vaakst genoemd wordt en zeg dat de andere samenwerkvaardigheden zeker nog een keer aan bod komen. Kies een Brain Game die van toepassing is.**
- tip** 10 minuten
- ///** **Waardeer de inspanning van elk team dat tijdens het spel zijn best doet om de samenwerkvaardigheid te oefenen. Vier het goede resultaat eventueel ook met een yell.**

VOORSPELLEN

De leerlingen kunnen voorspellen wat voor soort boek ze gaan lezen.

- GH** **1. Opdracht.** “Vandaag beginnen we aan een nieuw boek: ‘De post’, geschreven door Netty van Kaathoven. Dit is een ‘informatief’ boek. Wie weet wat dit betekent?” **Geef teams kort de tijd om te overleggen en noem dan een nummer.** “Dit is een *informatief* boek, dat betekent dat je dingen kunt leren uit dit boek. Je kunt van alles leren over de post. Het is belangrijk om dingen te leren over de post omdat je zelf ook weleens een brief of een kaartje moet versturen en je moet dan wel weten hoe dat moet, anders komt je brief of kaart straks niet aan. Misschien heb je zelf weleens post gekregen of heb je zelf post verstuurd, vertel aan je maatje wanneer jij post hebt ontvangen en wanneer je post hebt verstuurd.” **DDU.** “Pak allemaal je boek uit de teambak en bekijk het boek goed.”
- ///** **Wandel door het boek. Neem met de leerlingen het boek door. Merk bij de eerste twee pagina’s op dat het een kort verhaaltje is, noem van de andere bladzijden telkens even de titel (een kaart in een envelop, naar de brievenbus ...) en bekijk de plaatjes. Merk op dat er aan het einde van het boek een gedichtje staat, een knutselopdracht en een quiz.**
- tijd** 5 minuten
- ///** **Waardeer de inspanning van elk team dat tijdens het overleg zijn best doet om de samenwerkvaardigheid te oefenen. Geef een paar leerlingen de beurt.**

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de eerste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

“Vandaag hebben we nieuwe woorden van de week. Deze woorden staan op de bladzijden die we deze week gaan lezen.”

1. Lees alle woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.

2. De leerlingen schrijven de woorden in het werkschrift op.

3. **Woordmuur.** “Vandaag gaan we kijken wat we van de eerste vier woorden weten. Het eerste woord is ‘de post’. Als ik het woord hoor, dan denk ik dat ik wel weet wat het woord betekent. De post wordt bezorgd door de postbode, maar wat bezorgt de postbode eigenlijk allemaal? Denk zelf even na en overleg daarna met je maatje wat jullie weten over het woord ‘de post’.”

DDU

///

Geef de leerlingen de mogelijkheid om eerst zelf na te denken en daarna uit te wisselen met het maatje. Waardeer actief luistergedrag met 10 punten voor het team. “Ik schrijf dit achter het woord op de woordmuur. Nu de andere woorden: ‘de envelop’, ‘de postcode’ en ‘het huisnummer’. Bespreek met je maatje/team wat je weet van deze woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje/teamlid zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben.”

DDU

///

→

Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) als de leerling goed weergeeft wat besproken is en leg uit dat de punten verdiend zijn omdat ze elkaar goed hebben geholpen. Noteer de suggesties op de woordmuur.

4. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen bij een moeilijk woord gebruik maken van hun voorkennis of de betekenis afleiden uit de context.

1. **Modeling.** “We gaan bij dit boek vooral letten op woorden waar we de betekenis niet van kennen. Ik doe het even hardop voor.” **Lees de eerste bladzijde tot ‘uitnodigingen’.** “Het meisje wil graag uitnodigingen maken. Maar wat betekent dat? Ik moet een memo plakken en op mijn spiekbrieven kijken wat ik kan doen om het woord te verhelderen. Welke tip kan mij nu het beste helpen? Ik kijk op mijn spiekbrieven en bedenk welke tip mij het beste kan helpen. Ik denk dat ik een stukje door moet lezen.” **Lees de zinnen nog eens en lees een stukje door, doe dan hardop de denkstappen voor.** “Het meisje wil uitnodigingen maken voor haar feestje. Ik weet wat een feestje is en dat je daarvoor uitgenodigd wordt. Ik zie op het plaatje dat ze de knutselspullen draagt, dus ik denk dat ze een kaart wil maken waarop staat dat ze een feestje geeft. Ik haal de memo weg en kan nu verder lezen.”

2. **Zelfstandig lezen: 1 t/m 4 (intro/een kaart in een envelop) + bladzijde 21 en 22 (een tas vol post).** “Lees deze bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen dan stop je, kijk je op de spiekbrieven hoe je het woord kunt verhelderen.”

tijd

klaar

10 minuten

werkschrift, klaaropdracht les 1/woordbon

3. **Maatjeswerk. Memo’s bespreken en antwoorden vergelijken.** “Als je klaar bent met het bespreken van de memo’s vraag je aan je maatje waar de bladzijde over ging en naar de betekenis van de moeilijke woorden uit de tekst. Als het antwoord klopt dan wissel je van rol en mag je maatje jou overhoren.”

tijd

10 minuten

4. **Duolezen: bladzijde 21 en 22 (een tas vol post)**

5. **Verhelderen team/groep: bladzijde 1 t/m 4 + bladzijde 21 en 22 (een tas vol post).**

tijd

///

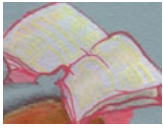
5 minuten

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: geef punten.

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

DDU	<p>1. Voorspelling. “Aan het begin van de les heb je een voorspelling gedaan over het thema. Nu heb je al een stuk gelezen. Klopte je voorspelling?” DDU. Geef leerlingen tijd om na te denken en geef een aantal leerlingen de beurt.</p> <p>2. Woorden van de week. “Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen, gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op drie verschillende manieren:</p> <ol style="list-style-type: none">1. tekenen van het woord2. uitbeelden van het woord3. laten raden door het geven van tips (heeft te maken met, het tegenovergestelde is, je hebt het nodig bij, enz..).”
GH ///	<p>Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.</p>
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- samenwerkvaardigheid- woorden van de week- voorspellen- lezen en verhelderen- punten en feedback
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none">- woorden van de week- samenvatten/ sleutelwoorden- lezen en verhelderen

Les 2

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een stuk tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden uit het verhaal te benoemen.

Materialen: - De post, blz. 5 t/m 8 (naar de brievenbus / het verdeelcentrum)
- werkschrift, klaaropdracht les 2
- verhaalkaart (website Success for All / algemene materialen)

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - samenwerkvaardigheid
- woorden van de week
- lezen en verhelderen

vooruitblik - woorden van de week
- samenvatten/ sleutelwoorden
- lezen en verhelderen

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de middelste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

DDU
///
→

1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.
2. **Woordmuur.** “Vandaag gaan we kijken wat we van de middelste vier woorden weten. Bespreek met je maatje wat je weet van deze vier woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben.” **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) als de leerling goed weergeeft wat besproken is en leg uit dat de punten verdiend zijn omdat ze elkaar goed hebben geholpen. Noteer de suggesties op de woordmuur.**
3. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

SAMENVATTEN: IDEEËNBOOM

Doel: De leerlingen kunnen een stuk tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden uit het verhaal te benoemen.

DDU

DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een leerling de beurt. “Om een verhaal goed te kunnen samenvatten gebruiken we de verhaalkaart. Maar zoals jullie in de vorige les geleerd hebben is dit een informatief boek. Wat is een informatief boek ook al weer?” **DDU.** “Een informatief boek is een boek met één bepaald onderwerp met als doel er iets over te leren. Bijvoorbeeld dieren, beroepen, sport, kunst, aardrijkskunde en geschiedenis. Bij een informatief boek gebruiken we een ideeënboom. Kijk maar eens naar het bord.” **Laat de ideeënboom zien op het digibord (website Success for All/ algemene materialen groep 4).** “In de vorige les hebben jullie gelezen over de post (een kaart in een envelop). Om echte postexpert te worden moeten we alle stukjes tekst goed lezen en bedenken wat belangrijk in de tekst is. De schrijver van de tekst helpt ons hierbij. Hij laat zien welke woorden hij belangrijk vindt, hij zorgt ervoor dat deze woorden extra opvallend zijn. Kijk eens goed naar het hoofdstuk ‘Een kaart in een envelop’. Welke woorden vallen extra op?”

DDU

DDU. “Het woord ‘naam’ valt extra op omdat het geschreven is in dikke letters. Deze belangrijke woorden noemen we sleutelwoorden. Wie weet waarom we deze woorden ‘sleutelwoorden’ noemen?” **DDU.** “Belangrijke dingen zitten vaak verstopt in een kistje of een kamer die op slot

kan. Je hebt dan een sleutel nodig om die belangrijke dingen te zien. In een tekst zit ook vaak belangrijke informatie verstopt en dan helpen 'sleutelwoorden' je om die belangrijke informatie te zien."

2. Opdracht. "Vandaag gaan we deze sleutelwoorden in een ideeënboom zetten. We beginnen bij het onderwerp. Het onderwerp schrijven we in de stam van de boom (daar waar het om gaat). Dit is de envelop. Een belangrijk sleutelwoord die echt bij de envelop hoort is de *naam*. Dit woord zetten we in de takken van de boom, hier zetten we alle sleutelwoorden neer. Wat zouden nog meer goede sleutelwoorden kunnen zijn in deze ideeënboom? Plak op deze sleutelwoorden een memo." **DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een paar leerlingen de beurt.** "De dikgedrukte woorden van dit hoofdstuk zijn de sleutelwoorden. Deze sleutelwoorden schrijven we op het digibord (in de ideeënboom). *Zie handleiding: 'antwoorden bij de ideeënboom'.*

3. Groep. Bespreek de sleutelwoorden met de groep. Geef via de lollystokjes beurten en waardeer de inspanning van de leerlingen met punten. Als de leerlingen nog veel moeite hebben met het vinden van de juiste woorden, model het dan nogmaals.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen bij een moeilijk woord gebruik maken van hun voorkennis of de betekenis afleiden uit de context.

tip *Mogelijk weten de leerlingen goed wat ze moeten doen bij het verhelderen van woorden. De nadruk ligt nu vooral op de betekenis van woorden. Als de leerlingen de stappen van het verhelderen nog onvoldoende beheersen, doe het dan voor.*

1. Zelfstandig lezen: bladzijde 5 t/m 8 (naar de brievenbus/ het verdeelcentrum). "Lees deze bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen dan stop je, kijk je op de spiekbrieven hoe je het woord kunt verhelderen."

tijd 10 minuten

klaar werkschrift, klaaropdracht les 2/ woordbon

2. Maatjeswerk. Memo's bespreken en antwoorden vergelijken. "Als je klaar bent met het bespreken van de memo's vraag je aan je maatje waar de bladzijde over ging en naar de betekenis van de moeilijke woorden uit de tekst. Als het antwoord klopt dan wissel je van rol en mag je maatje jou overhoren."

tijd 5 minuten

3. Duolezen: bladzijde 7 en 8 (het verdeelcentrum).

tijd 10 minuten

4. Verhelderen team/groep: bladzijde 5 t/m 8.

tijd 5 minuten

/// **Team samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.**

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

1. Woorden van de week. "Elk team krijgt één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen, gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op drie verschillende manieren:

1. tekenen van het woord 2. uitbeelden van het woord 3. laten raden door het geven van tips (heeft te maken met, het tegenovergestelde is, je hebt het nodig bij, enz..)."

GH **Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.**

///

terugblik

- woorden van de week

- samenvatten/ sleutelwoorden

- lezen en verhelderen

voorblik

- woorden van de week

- lezen en verhelderen

Les 3

Lesdoel: - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week.

Materialen: - De post, blz. 9 t/m 12 (het sorteercentrum / de post gaat op reis)
- werkschrift, klaaropdracht les 3
- kopieerblad, les 3

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- samenvatten/sleutelwoorden
- lezen en verhelderen

vooruitblik - woorden van de week
- lezen en verhelderen

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de laatste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

DDU 1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.
2. **Woordmuur.** "Vandaag gaan we kijken wat we van de laatste vier woorden weten. Bespreek met je maatje wat je weet van deze vier woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben." **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) als de leerling goed weergeeft wat besproken is en leg uit dat de punten verdiend zijn omdat ze elkaar goed hebben geholpen. Noteer de suggesties op de woordmuur.**
///
→ 3. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen bij een moeilijk woord gebruik maken van hun voorkennis of de betekenis afleiden uit de context.

tip *Mogelijk weten de leerlingen goed wat ze moeten doen bij het verhelderen van woorden. De nadruk ligt nu vooral op de betekenis van woorden. Als de leerlingen de stappen van het verhelderen nog onvoldoende beheersen, doe het dan voor.*

1. Zelfstandig lezen: bladzijde 9 t/m 12 (het sorteercentrum / de post gaat op reis). "Lees deze bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen, stop je en kijk je op de spiekbrief hoe je het woord kunt verhelderen."

tijd 10 minuten

klaar werkschrift, klaaropdracht les 3/ woordbon

2. Maatjeswerk. Memo's bespreken en antwoorden vergelijken. "Als je klaar bent met het bespreken van de memo's vraag je aan je maatje waar de bladzijde over ging en naar de betekenis van de moeilijke woorden uit de tekst. Als het antwoord klopt dan wissel je van rol en mag je maatje jou overhoren."

tijd 5 minuten

3. Duolezen: bladzijde 9 en 10 (het sorteercentrum).

tijd 10 minuten

4. Verhelderen team/groep: bladzijde 9 t/m 12.

tijd 5 minuten

/// **Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

AFRONDING

Doel: De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze verduidelijken a.d.h.v. raadsels.

GH ///	1. Woorden van de week. “Nu gaan we alle woorden nog even oefenen, zodat we de woorden en hun betekenis goed kunnen onthouden. Dit keer doen we dat met raadsels. Kijk goed welk woord van de week het beste past bij het raadsel.” Geef tijd voor het maken van het werkblad. “Vergelijk nu met je maatje of jullie dezelfde antwoorden hebben.” Geef de tijd voor overleg, laat de maatjes overleggen welk woord het best past bij het plaatje. Laat de leerlingen per zin steeds hardop het antwoord geven. Ga naar de volgende zin als iedereen hetzelfde antwoord geeft. Als de leerlingen verschillende antwoorden geven, model de denkstappen die de leerlingen moeten nemen om tot het goede antwoord te komen.
	terugblik <ul style="list-style-type: none">- woorden van de week- lezen en verhelderen- punten en feedback
	vooruitblik <ul style="list-style-type: none">- toets- boekenclub en logboekje (facultatief)- woordrijtjes (facultatief)

Les 4

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - De post, blz. 17 t/m 20 (de post nu en vroeger/er is post)
- weektoets les 4
- ABCD blad met wasknijper per leerling

Facultatief:
- Tips en Tops
- logboekje/werkschrift les 4
- kopieerblad 'vloeiend lezen'
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- lezen en verhelderen

vooruitblik - toets
- boekenclub en logboekje (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan in overleg met maatje/ team of via de woordmuur.

tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.

2. Uitleg. "Vandaag gaan we een toets maken. Pak je toetsboekje en neem weektoets les 4 voor je. Ik ga de vragen voorlezen, zodat jullie weten welke vragen er zijn." **Lees de vragen voor en leg indien nodig een vraag uit.** "Bij elke vraag moet je eerst alle antwoorden lezen en dan het goede antwoord kiezen. Om die letter zet je een rondje. Om de vragen goed te beantwoorden moet je bladzijde 17 t/m 20 (de post nu en vroeger/er is post) lezen."

3. Zelfstandig lezen. "Nu gaan jullie eerst bladzijde 17 t/m 20 (de post nu en vroeger/er is post) lezen en daarna maak je de vragen in je toetsboekje."

tijd 30 minuten

klaar oefenen van de woordrijtjes

4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag opgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**

→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoetsen.*

FACULTATIEF: LEESPLEZIER → BOEKENCLUB EN LOGBOEKJE

Doel: De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.

	1. Logboekje. “Vandaag ga je samen met je maatje/ team de opdracht bespreken die je hebt gemaakt. Je vertelt om de beurt wat je deze week hebt gelezen en welke opdracht je hebt gemaakt.”
tijd	<u>10 minuten</u>
tip	<i>Observeer of de maatjes goed overleggen en of iedereen een opdracht gemaakt heeft.</i>
///	Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.
tip	2. Boekenclub. <i>Als een leerling geen boek van thuis mee heeft, kan hij of zij ook een stukje lezen uit het stilleesboek van school.</i>
	3. Opdracht: Voorlezen en geven van Tips & Tops. “De lezer leest eerst <u>5 minuten</u> voor. Hierna vullen de teamleden de Tips en Tops in vervolgens bespreek je met elkaar de Tips en de Tops.”
tijd	<u>10 minuten</u>
///	Observeer of de teamleden goed overleggen en samenwerken. Geef punten als de teamleden elkaar goed helpen.
///	4. Voorlezen aan de groep. Geef de leerlingen die dat willen de tijd om hun stukje voor te lezen. “Ik ben benieuwd welke tips en tops jouw team jou gegeven heeft.” Geef de teams de tijd om te overleggen en hun antwoord te geven. “Ik ben echt trots op jullie, niet alleen kunnen jullie al prachtig lezen, jullie helpen elkaar ook om steeds beter te worden.”
///	Geef punten.
tip	<i>De leerlingen die voorgelezen hebben kunnen de Tips & Tops van hun teammaatjes krijgen. Dit kunnen ze thuis laten zien en/of als herinnering gebruiken bij vloeiend lezen.</i>

FACULTATIEF: WOORDCATEGORIE → WOORDEN MET -BE-, -GE- OF -VER- IN HET MIDDEN

Doel: De leerlingen kunnen woorden met -be-, -ge- of -ver- in het midden correct en vloeiend lezen.

DDU	1. Uitleg. “Vandaag lezen we weer woorden met -be-, -ge- of -ver- in het midden, zoals uitverkoop/ tromgeroffel/ fietsverhuur. Hoe klinkt de -ver- in dit woord?” DDU en geef willekeurig een beurt. Waardeer het met punten. “Je hoort een u, maar je schrijft een e. In je werkschrift staan allemaal woorden met -be-, -ge- of -ver- in het midden. In het laatste rijtje staan de lastige woorden die we deze week gelezen hebben. Als je daarmee klaar bent lees je samen met je maatje de woordenlijst van les 4.”
///	2. Lees de woorden van het werkschrift hardop voor. Lees ze daarna in koor.
	3. Maatje 1 leest hardop de rijtjes, maatje 2 houdt de tijd bij en controleert of de woorden goed gelezen worden. Na een minuut wisselen van beurt.
tip	<i>Geef een leerling de beurt om een minuut lang de woordjes te lezen. Laat de groep Tips en Tops geven.</i>
→	Noteer welke leerlingen de rijtjes vloeiend en correct kunnen lezen (vloeiend lezen).

AFRONDING

terugblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- logboekje en boekenclub (facultatief)- woordrijtjes (facultatief)- punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none">- schrijfopdracht- team van de week

Les 5

Lesdoel: - De leerlingen kunnen aan de hand van geschreven instructies een kaart maken en op de juiste manier adresseren.

Materialen: - De Post, blz. 23 ('Maak je eigen kaart en envelop')
 - werkschrift, les 5
 - kopieerblad schrijfpdracht, les 5
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
 - boekenclub en logboekje (facultatief)

vooruitblik - woordrijtjes (facultatief)
 - schrijfpdracht
 - team van de week

WOORDEN VAN DE WEEK:

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen en herwaarderen.
2. Bespreek de woorden. Geef elk team een woord van de week en laat hen overleggen hoe ze de betekenis van dat woord gaan uitleggen aan de groep.

tijd 5 minuten

GH **3. Noem een nummer en dat teamlid geeft het teamantwoord. Als het teamlid een goed antwoord geeft, dan mag het de teamyell laten horen.**

/// **Geven van een teamantwoord: punten.**

SCHRIJFPDRACHT: MAAK EN SCHRIJF EEN KAART

Doel: De leerlingen kunnen aan de hand van geschreven instructies een kaart maken en op de juiste manier adresseren.

1. Uitleg. "Deze week hebben jullie veel geleerd over de post. Vandaag gaan jullie zelf een kaart maken en schrijven. Die kaart gaan we ook écht opsturen. Het is dus heel belangrijk dat je alles goed doet, want als je bijvoorbeeld het adres verkeerd opschrijft of de postzegel op de verkeerde plaats plakt, dan komt je kaartje straks niet aan! Je gaat een kaart sturen aan iemand die bij jou in huis woont, dus je vader, moeder, broer of je zus. Hierop schrijf je wat je allemaal doet op school en wat je leuk vindt aan school. Wie weet al iets om te schrijven? Wat vind je leuk, met wie speel je graag, wat hoop je nog te leren?" **DDU.**

DDU
tijd

5 minuten

tijd

2. Opdracht. "Neem bladzijde 23 van het boek voor je, daar kun je lezen hoe je een goede kaart kunt maken. Straks krijgen jullie van mij een stevig stuk papier waarvan je een kaart mag maken. Op de voorkant maak je een mooie tekening of plak je mooie plaatjes. Op de achterkant komt de postzegel, het adres en je tekst. Maar eerst schrijf je in je werkschrift een korte tekst voor op jouw kaartje in het klad."

10 minuten

tijd

3. Maatje. "Ga nu samen met je maatje de tekst bespreken en bekijken. Overleg wie begint en dat maatje leest zijn tekst voor. Het andere maatje geeft tips als iets nog beter kan. Daarna leest maatje 2 zijn tekst voor."

10 minuten

///

Observeer of de maatjes goed overleggen, bijvoorbeeld of ze om de beurt praten. Stimuleer het geven van tips en tops. Geef punten voor goede samenwerking.

4. Netversie. “Nu gaan we de kaart in het net schrijven. Hiervoor krijg je van mij een stevig kopieerblad (kopieerblad schrijfofdracht les 5). Plak eerst de postzegel op de goede plek, schrijf dan het adres op en schrijf daarna netjes je tekst. Als je dat allemaal gedaan hebt, dan mag je de voorkant van je kaart gaan versieren. Je kunt plaatjes uit tijdschriften opplakken, of misschien zelf een mooie tekening maken.”

tijd 20 minuten

klaar woordrijtjes oefenen

5. Groep. “Ik zag dat maatjes en elkaar heel goed hielpen. Ze gaven tips aan elkaar en legden ook uit waarom ze deze tips gaven. Wie van jullie wil zijn kaart voorlezen aan de klas?”

tip *Geef de leerlingen die dat willen de mogelijkheid om hun verhaal voor te lezen.*

→ *Noteer in welke mate het de leerling gelukt is om aan de eisen van de stelopdracht te voldoen.*

AFRONDING

Doel: De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze verduidelijken a.d.h.v. betekenisvolle zinnen op de woordbonnen.

terugblik 1. “Ik zag teams goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en (noem namen maatjes) elkaar goed hielpen met de schrijfofdracht.”

2. **Schatkist.** “In onze schatkist zitten de woordbonnen met zinnen die we als team gemaakt hebben. We maken onze schatkist leeg om ruimte te maken voor de woordbonnen van de volgende keer. Ik heb de woordbonnen allemaal bekeken en ik wil jullie een paar heel mooie zinnen laten horen.”

Lees een paar mooie zinnen voor of laat de leerlingen dat doen. Overleg of de zin op de ingeleverde woordbon een complete zin is. Een team kan punten verdienen als de zin compleet is (hoofdletter en punt) en de betekenis van het woord goed op de woordbon zijn ingevuld. Besteed extra aandacht aan de zinnen, doe eventueel hardop denkend voor wat een zin betekenisvol maakt.

3. **Vieren van het resultaat.** Bespreek de teamlijsten en laat de leerlingen de punten bij elkaar optellen. Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’.

voorblik “De volgende keer lezen we een nieuw boek.”

Antwoorden bij de ideeënboom

Les 2

Antwoorden bij de ideeënboom	
onderwerp	'de envelop'
sleutelwoorden	Naam: De naam voor wie de brief bestemd is.
	Straat en huisnummer
	Postcode, plaats: Vier cijfers en twee letters, daarachter de plaats waar iemand woont.
	Jouw adres: Achterop, bovenaan in het midden (als de brief moet worden teruggestuurd)
	Postzegel: Rechtsboven in de hoek.

Antwoorden kopieerbladen

Antwoorden bij de kopieerbladen	
Les 3	Welk woord van de week past het best bij de zin?
Antwoord	<ol style="list-style-type: none"> 1. de post 2. het kantoor 3. de envelop 4. eenzelfde 5. de streepjescode 6. het huisnummer 7. gleuf 8. centrum 9. de chauffeur 10. de rolcontainer 11. sorteren 12. de postcode

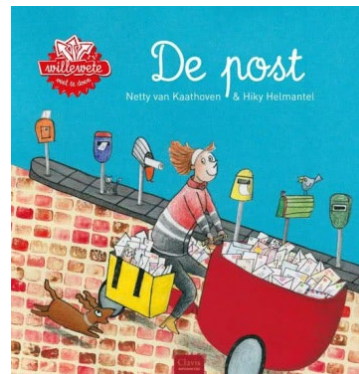

Antwoorden toets

ANTWOORDEN TOETS – les 4

‘De post’ - Netty van Kaatheuvel

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4	25	100
Woordenschat	5, 6, 7, 8, 9	20	100
Totaal			200

BL	1	D
	2	A
	3	C
	4	Een brievenbus mag niet te laag zitten, want dan moet de postbode veel bukken. (ter beoordeling van de leerkracht).
WS	5	C
	6	D
	7	B
	8	C
	9	Een huisnummer is een nummer op een huis waaraan je kunt zien hoeveelste huis het in de straat is. (ter beoordeling van de leerkracht).

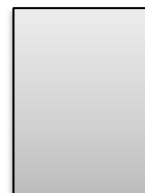
Kopieerbladen
woordenschat en schrijfopdracht

Kopieerblad les 3: 'De post'

Opdracht: Kijk naar de woorden van de week. Vul achter de zin het woord in dat het best past.

1. Alles wat via de brievenbus wordt bezorgd zoals brieven en kaarten.	
2. Een gebouw waar aan bureaus wordt gewerkt.	
3. Zakje van papier om een brief of een kaart in te doen	
4. Ik geef drie keer hetzelfde antwoord...	
5. Dit wordt bij de kassa gescand.	
6. Een nummer waaraan je kunt zien hoeveelste huis het in de straat is.	
7. De brievenbus heeft een lange smalle opening. Dit noem je een	
8. Ik ga met de bus naar de stad. Ik ga naar het	
9. De bestuurder van een voertuig.	
10. In de supermarkt staat een kar waarop dozen zijn gestapeld.	
11. Alle gele boeken zetten wij bij elkaar.	
12. Dit heeft vier cijfers en twee letters.	

Naam leerling

[illegible]

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
